

IZHAJA VSAKI DAN
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 nvd., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sezani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
40 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA
za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina za nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletna K 5 20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik
konorski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konorska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 841-652.
Telefon št. 1187

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Izjava.

Na javnem protestnem shodu «Narodne delavske organizacije» dne 15. t. m. bila je enoglasno sprejeta resolucija, s katero se je protestiralo proti vedenju mestnega magistrata, ki, da - si podražanje kruha konstantno raste, ni še vedno našel načina, da temu odpore, in se je ob enem protestiralo proti carinski politiki centralne vlade, ki pri določevanju carine na žito in moko ne jemlje obzira na interese širokih delavskih mas. Vpoštevaje dejstvo, da je mestna delegacija 24. ur potem sklenila odredbe, ki so bile v glavnem zahtevane v naši resoluciji in sicer:

1. začasno proizvajanje okoli 1000 kg kruha na dan v pečeh mestne ubožnice;

2. službeno določevanje cen kruha in imenovanje tozadavne komisije, in

3. nalog magistratu, da ukrene takoj potrebno, da se zgradi eno ali več mehaničnih peči od strani občine, ter se iste odda v najem,

— vpoštevaje nadaljnje dejstvo, da je s tem opravičena nada, da bo magistrat res vstregel željam in potrebam vseh nižih slojev, naznanja podpisano, da odpade vročitev mestnemu magistratu prvega dela omenjene resolucije, tičoč se istega magistrata, med tem ko se je drugi del resolucije, tičoč se carinske politike centralne vlade, vročil tukajšnjemu c. kr. namestništvu v predložitev finančnemu ministru.

Za „Narodno delavsko organizacijo“

Dr. Josip Mandić
predsednik.

Ivan Treven
II. tajnik.

BRZOJAVNE VESTI.

Dalmatinski deželni zbor.

ZADAR 18. Posl. Biankini je stavljal predlog, naj bi se povodom 60letnice vladanja cesarjevega pomilostilo vse izseljence, ki so iz kateregakoli vzroka prišli v konflikt z vojaškimi zakoni.

Posl. Biankini je nadalje stavljal predlog, naj bi se popolnoma priznalo študije, dovršene na zagrebškem useučilišču. Ta predlog je bil enoglasno vsprejet po utemeljevanju od strani predlagatelja in po govornih posl. Trešića, Klaića in Prodana ter po izjavi posl. Salvi-ja (Italijana), ki je rekel, da bodo italijanski avtonomni poslanci dosledno in z ozirom na stališče, ki so ga zavzeli na zadnjem deželno-zborskem zasedanju, glasovali za predlog.

Minister Pacak.

DUNAJ 18. „Slav. Korresp.“ poroča, da je minister dr. Pacak odložil svoj mandat v odseku za volilno reformo češkega deželnega zbora, da napravi prostor poslancu, ki se bo mogel udeleževati sej odseka.

Zahvala japonske vlade.

DUNAJ 18. „Polit. korresp.“ je zvedela: Japonski poslanik Uhida je dobil nalog, da izreče avstrijski vladi najpriskrbejšo zahvalo

japonske vlade za milostni vsprejem podadmirala Jjuina in njegovih častnikov pri cesarju ter za vsprejem in vljudnost, izkazani japonski eskadri od strani vlade, tržaških in dunajskih oblastij ter od tržaškega prebivalstva. Uhida je obiskal večeraj ministra za unanje stvari, da mu to sporoči.

Dementi.

DUNAJ 18. Več dnevnikov je priobčilo po ljubljanskem „Slovenec“ vest, došlo iz Karlovca, da sta bila pri sklepnih vojaških vajah 13. zbora, z ojstrimi streli ubita en četovodja in en poddesetnik 96. pešpolka. Tozadevno se od uradne vojaške strani poroča c. kr. brzojavnemu biro nastopno: Za časa sklepnih vojaških vaj med 36. pehotno divizijo in 42. divizijo deželne brambe je bil dne 12. t. m. en korporal 96. pešpolka od nekega vojaka kr. ogrskega pešpolka deželne brambe št. 28. z ojstrim strelom težko ranjen v stegno in mu je bila zlomljena kost. Korporala so izročili v vojaško bolnišnico v Karlovcu. Iz preiskave, ki se je takoj na licu mesta pričela, se da sklepati, da je rano povzročila krogla, kakoršne so v rabi pri c. kr. ogrski deželni brambi. V tej stvari je zaukazana natančna preiskava.

Minister Jekofalussy na Dunaju.

DUNAJ 18. Semkaj je dospel ogrski minister honvedov Jekofalussy.

Nagodbena pogajanja.

DUNAJ 18. Komisija, določena za posvetovanje o veterinarski pogodbi je dne 17. in 18. nadaljevala svoja posvetovanja v poljedelskem ministerstvu Danes predpoludne so se sestali na sklepno posvetovanje od avstrijske strani sekcijski načelnik vitez Zalewski, od ogrske pa ministerjalni svetnik Otklik stozadevni strokovnimi referenti. Konstatovali so, da se je dosegel sporazum ter se je končno sestavilo besedilo dogovora in zapismika.

Moravski deželni zbor.

BRNO 18. Tekom debate so nemški poslanci zahtevali, da se posl. Stranskega pokliče na red, ker je v nekem mejniku obdolžil nemško ljudsko stranko lumparije in sleparije. Ko so pregledali stenografski zapisnik, je deželni glavar pozval posl. Stranskega na red.

Posl. Beran je obdolžil deželni šolski svet pristranosti ter je grajal nagodbo, sklenjeno med Čehi in Nemci. (Pohvala in hrup na galeriji). Deželni glavar je žugal izprazniti galerijo.

Vladni zastopnik dvorni svetnik Salomon je z vsa odločnostjo kakor neutemeljena zavračal ponovna očitavanja posl. Berana proti deželnemu šolskemu svetu.

Ko je govorilo še več govornikov, je bila seja prekinjena in odložena za jutri.

Ogromni dobički „trusta“.

FRANKFURT ob M. 18. „Frankf. Zeitung“ poroča iz New-Yorka, da je neki uradnik „Standard Oil Company“, ki je bil v pravdi proti „trustom“ zaslišan, priznal, da je družba imela v sedmih letih 490 milijonov dobička.

Pogreb princa Avgusta Koburškega.

KOBURG 18. Danes predpoludne je dospel na tukajšnji kolodvor posebni vlak s truplom princa Avgusta Saksonsko-koburškega. Z vlakom so se pripeljali tudi bližnji sorodniki pokojnika. Pogrebni sprevod se je podal v katoliško cerkev. Po dovršenih cerkvenih obredih so prenesli krsto v grobnico.

Nesreča na železnici.

HETTSTEDT 18. Kakor poroča „Hettstedter Zeitung“, je danes ob 10. uri 05 odšli osebni vlak Halle-Hettstedske železnice iz doslej neznanih vzrokov skočil s tira. Ena lokomotiva in dva voza so se prevrnili čez nasip. Ranjenih je bilo 10 do 12 oseb.

Iz Gerbstadta je odšel na mesto nesreče pomožni vlak z zdravniki. Uradno ta vest še ni potrjena.

Stalno razzodišče v Haagu.

RIM 18. Na mesto umrlega grofa Nigra je imenovan članom stalnega razzodišča v Haagu senator Pierantoni.

Japonski parnik zgorel.

ŠANGAJ 18. (Renterjev biro). Parnik „Tafumaru“ neke japonske proge je tri milje od Hing-Kiang zgorel. V ognju je našlo smrt okoli 100 oseb.

Nemški prestolonaslednik major.

BEROLIN 18. Nemški prestolonaslednik je povišan v majorja.

Pruska odlikovanja.

BEROLIN 18. „Reichsanzeiger“ javlja, da je cesar Viljem podelil ruskemu generalu Koropatkinu veliki križ reda rudečega orla z meči; načelniku avstro-ogrškega generalnega štaba FML Hetzendorfu veliki križ reda rudečega orla; ruskemu generalnemu lajtenantu Miščenkcu red rudečega orla I. razreda z meči in avstro-ogrskemu stotniku Putzu kronin red III. razreda.

Maroko.

PARIZ 18. „Gil Blas“ poroča, da čim nastane mir v Casablanki, se več del čet povrne na Francosko. V Casablanki ostane le francosko-španski kontingent v varstvo policijske službe.

PARIZ 18. „Echo de Paris“ razširja poročilo „Daily Telegrapha“, češ, da se vršijo med Parizom in Berlinom pogajanja, da se zagotovi Nemčiji uplívno področje in sicer ob atlantskem obrežju. Zato bo pa Nemčija baje pomagala francoski južno od Ugide, da zavaruje pot v Saharo.

PARIZ 18. General Drude se je z oddelkom čet padal v ozemlje Nedi-Unas, da izsili pogoje od strani onih rodov, ki niso poslali zastopnikov v Casablanko.

LONDON 18. Iz Marakeša brzojavljajo, da je nemški državlján Steinwach dobil od Mulej Hafida nalog, naj se poda v Evropo nakupit mu orožja, municije in brzostrelnih topov. Govori se, da ima Mulej Hafid kreditnih papirjev v znesku 8000 funtov sterl. Mulej Hafid namerava iti v Rabat in predlagati sultanu Abdul Azisu, da se odpove prestolu. Ako bi se Abdul Azis branil, tedaj prične Mulej Hafid proti njemu vojno. Mulej Hafid razpolaga z 11.000 vojaki in nadeja se, da na njegovem maršu to število naraste.

Rusija.

Bombe in dinamit v ječi.

PETROGRAD 18. V Odesi so v ječi našli pod podom neke celice dve bombi in mnogo razstrelivnih snovi, ki so jih skrili politični vjetniki. Hoteli so jih zažgati ob ugodni priliki ter potem zbežati v zmešnjavi, ki bi bila vsled tega nastala. Ko so našli bombi, je neki vjetnik pokazal mesto, kjer je bil skrit še drugi dinamit.

Obsojeni mornarji.

SEBASTOPOL 18. (Petr. brz. ag.) Vojaško sodišče je sodilo skupino mornarjev z oklopnjač „Rastislav“ in „Panteleimon“, ki so osnovali družbo v svrhu prevrata obstoječega državnega reda. En mornar je bil obsojen v izgon v Sibirijo, ostali pa v prisilno delo različne dobe.

„Slovenčeva“ zadnja sodba o škofu Flappu.

Čitatelji se morda še spominjajo, kako je bil „Slovenec“ v nekem dopisu iz Istre trdo in po pravici prijel italijansko duhovščino v Istri ter žal postopanje škofijske kurije v Poreču. Mi smo bili to zaslužno sodbo ponatinsili ter smo ob enem „Slovenec“ iz-

rekli priznanje, da se je osokolil in govoril odkrito resnico. A kaj je prišlo na to iz uredništva „Slovenčevega“? Strasten napad na nas, ki nas je označal kakor sovražnike vsega, kar je krščansko. Glavni namen temu napadu pa je bil očividno ta, da bi opral škofa Flappa s tem, da je skušal konstruirati razliko med škofom in kurijo. Mi smo se takemu razlikovanju odločno uprli, ker škof je, ki daja kuriji navodila in on je duša vsemu delovanju in postopanju kurije.

Kako neveljavno in neopravičeno je bilo to razlikovanje med škofom in kurijo, oziroma pranje škofa Flappa, zato nam je prinesel eklatanten dokaz — „Slovenec“! Nedavno še je bil škof Flapp nedolžen na vseh krivicah, ki se gode hrvatskim vernikom v škofiji poreško-puljski in je bil zlat in nedotakljiv značaj; glasom „Slovenca“ od minolega torka pa je zopet isti škof Flapp človek, čegar postopanje je „neumljivo“, ki živi „nekako v čisto drugem svetu nego so razmere in potrebe ljudstra“, je najprej Italijan“, „potem Ekscelenca“, „potem škof“ in „na zadnje katoličan“.

To so — gospoda moja — ipsissima verba v „Slovenec“ od minolega torka izrečena v lucidum intervallum. Sedaj pa navstaja kočljivo vprašanje: katera sodba „Slovenca“ o škofu Flappu je prava: Ali ona od nedavno temu, ali ta od minolega torka? Stvar je res interesantna in poučna, ker v tem izgledu vidijo čitatelji, kako malo resnosti in resnicoljubja je pri „Slovenec“, ko dolži druge — sovražna od cerkve in vere. Nas je označil kakor sovražnike cerkve in vere, ker smo malce trdo prijeli škofa Flappa. In še v številki od minole sobote dolži „Edinost“, da sramoti škofa, da jim izpodkopuje avtoriteto, da hujska ljudstvo, naj odpada od katoliške vere, da je opljuvala spomin rajnega kardinala Missije, da smeši katoliško latinsko bogoslužje, da taji, da so škofje od Boga poklicani pastirji, ter da sistematično izpodkopuje ugled vere in cerkve. Na vsa ta očitavanja nam seveda ni treba niti odgovarjati, ker nosijo na čelu znak najnesramnejše laži. Le glede trditve, da mi tajimo, da so škofje poklicani pastirje v svojih škofijah, pozivljamo „Slovenca“, naj nam pove, kdaj smo kaj takega rekli?! Nikdar! Rekli pa smo večkrat in pravimo tudi danes, da ob sedanjih političnih razmerah škofje ne sodijo kakor politični vodje naroda. In v tem našem prepričanju nas morda še nikdo — drugi poleg obilnih izkušenj — ni tako utrdil, kakor ravno „Slovenec“ od minolega torka, ko piše, da škof Flapp „neumljivo“ postopa, da ne pozna potreb ljudstva, da je najprej Italijan, potem Ekscelenca, potem škof in na zadnje katoličan!!! Take ojstre sodbe nismo mi še nikdar napisali! A takov škof, ki svoje italijanstvo stavlja celo nad katoličanstvo in nad svoje škofovsko dostojanstvo, naj bi bil poklicani politični voditelj slovenskega naroda? Je-li pričakovati od takega škofa, da ne bi svojega italijanstva stavljal tudi nad narodno pravičnost?! Takemu škofu, ki je prej Italijan nego škof in katolik, naj bi Hrvati in Slovenci poverili brambo svojih političnih in narodnih interesov?!

Po svoji zadnji sodbi, ki jo je „Slovenec“ sedaj izrekel o škofu Flappu, opravičuje morda nado, da izpremeni svojo sodbo tudi o kom — drugem. Sijajno zadoščenje nam je torej došlo za vse gnjusne napade v „Slovenec“, a donesle nam je — „Slovenec“! To pa je gotovo: Če smo mi sovražniki vere in cerkve le zato, ker nočemo, da bi kakor Flapp politično vodil naš narod, potem poje tudi „Slovenec“ po svoji zadnji sodbi o Flappu tudi — sovražnik vere in cerkve!!

PODLISTEK. 11

Sokolinec.

Sibirska povest.

Ruski spisal Vladimir Korolenko.

Vasilijevo obličje je bilo še vedno mračno. Zdelo se je, kakor da je pozabil na svojo povest ali da je noče nadaljevati. Spomnil sem ga, da čakam na konec.

„Kaj naj še povem,“ je dejal čemerno. „Res ne vem... Dosti hudega smo prestali! No, začel sem, torej moram pač tudi končati...“

Tako smo hodili celih dvanajst dni in še vedno nismo dospeli na konec otoka, čeprav bi bili lahko že osmi dan onkraj morja. In to vse samo zato, ker smo se morali tako paziti in ker nismo imeli poštenega vodnika.

Namestu da bi hiteli na bregu po ravnem, smo plezali čez gore in skale, lazili po

dolinah, soteskah in močvirjih. Tudi živeža nam je že zmanjkovalo, ker smo se bili preskrbeli samo za 12 dni. Najprvo smo začeli zmanjševati porcije; suhorja smo dajali malo, vsak naj si je v potolaženje svojega glada iskal, kar je potreboval in hotel, kajti jagod je bilo v gozdu dovolj.

Tako smo prišli torej k morskemu rokavu — ki mu pravijo tam „Líman“. Voda v njem je navadno slana, samo včasih, kadar priplava tje kakšen tok od Amurja, pride kaj pitne vode. Tukaj smo si morali priskrbeti čoln, da se prepeljemo k Amurju.

Začeli smo prevdarjati in se posvetovati, kje bi dobili čoln. Prašali smo Burana, kako bi napravili to. On pa je čisto potrj; njegove oči so gledale motno, oslavel je bil popolnoma. Světa nam ni vedel dati.

„Pri domačinih,“ je bil dejal, „se dobi čolne.“ A kje so ti domačini in kako dobiti od njih čoln, tega ni znal povedati.

Tedaj smo rekli, Volodka, Makarov in jaz: „Vi ljudje, počakajte malo tukaj, mi trije hočemo iti gor po bregu, morda dobimo koga domačinov in pridemo slednjič na kakšen

način do čolna. A bodite previdni, ker je lahko tu v bližini kakšen kordon.“

Ostali so, in mi smo šli na breg in smo prišli do skale, odkoder smo tudi zagledali moža, ki je krpal jadro. Bog nam ga je poslal, »Orkuna.«

„Kaj pa je to, »Orkun«? Ali je to njegovo ime?“

„Kdo more vedeti? Lahko, da mu je bilo tako ime, a meni se zdi verjetneje, da znači beseda „orkun“ poglavarja. Mi nismo vedeli tega, približali pa smo se mu počasi in previdno, da bi se ustrašil morda in zbežal; konečno smo hitro stopili k njemu in ko nas je zagledal zdaj, je začel kazati na-se in klicati „orkun“. Mi ga nismo razumeli, a začeli smo mu razlagati, kaj bi radi. Volodka je vzel palico v roke in je narisal v pesek čoln; to naj je pomenilo, da potrebujemo čoln.“

Človek je premišljeval in je zapopadel takoj; pokimal je in nam delal s prsti znamenja: zdaj nam je pokazal dva, zdaj pet, zdaj vseh deset. Dolgo nismo mogli uganiti, kaj je hotel s tem, slednjič je uganil Mako-

rov: „Bratje,“ je rekel, „on hoče vedeti, koliko nas je, da bo po tem priskrbel čoln.“

„Zares!“ sme rekli in pokazali onemu, da nas je dvanajst mož. Razumel je.

Potem je hotel, da ga peljemo k našim tovarišem. Obotavljali smo se spočetka, a ni preostajalo drugega. Kaj pa naj smo storili — peš vendar nismo mogli čez morje. Povelj smo ga torej tja.

Tovariši so izprva tudi godrnjali in vpraševali: „Zakaj ste ga pripeljali k nam? Morda da mu pokažete naše skrivališče?“ No, ni se dalo napraviti drugače. „Molčite, mora biti tako!“ smo jim rekli. Človek pa je hodil čisto brez vsakega strahu med nami in je samo pretipaval naše suknje.

Dali smo mu suknje, ki smo jih imeli odveč, on jih je vzel, si jih vrgel čez ramo in stopal dol. Mi smo mu seveda sledili. Zdolaj smo videli stati šotore njegovih rojakov, majhno vasico.

„Kaj zdaj?“ so dejali naši ljudje in se obotavljali. „Zdaj je šel v vas in bo sklical svoje rojake.“

(Dalje.)

Nekoliko odgovorov ljubljanskima dnevnikoma.

(Dopis iz Ljubljane.)

Naš sobotni dopis iz Ljubljane „Slovensko gledališče in deželni odbor kranjski“ — užal je prizadete kroge pri „Slovenca“ in „Narodu“ v živo. Resnica, ki oči kolje, se pač ne da spraviti s sveta s cinizmom ali pa z gorjačo. — „Slovenec“ je vsaj odkritosrčen. Kar naravnost nam pravi, da je njegova stranka odločno proti vsaki deželni podpori slovenskemu gledališču in to radi tega, ker gledališko vodstvo ni angažovalo v svoj operni zbor dveh členov pevskega društva „Ljubljana“ in ker ne pošilja „Slovenca“ nobenih notic. To je menda jasno dovolj, — vsaj za „Slovenca“, „bravce“. — Nič manje razjarjen je „Slovenski Narod“, ki je v zadnjih letih nekako oficijalno glasilo deželni odbor kranjskih. — Gospodje pri „Slov. Narodu“ dobro vedo, kako stvari stojé. — Ker si pa ne morejo drugače pomagati iz zadrege, zato pa sedaj tajé dejstva ali jih pa kratkoma zamočujajo. Resnica je namreč, da se nemškemu „Filharmoničnemu društvu“ izplačuje vsakoletna podpora brez prigovora, resnica, da se je izplačala „Društvu za pospeševanje prometa s tujci“ — resnica, da se je izplačala subvencija „Glasbeni matici“ in nepobitna resnica je, da dobiva tukaj nemško gledališče vso podporo izplačano. Zakaj je „Narod“ to zamočal? Resnica je konečno, da se je nemški deželni odbor grof Barbo izjavil, da on za svojo osebo nikakor ne nasprotuje izplačilu dovoljene subvencije „Dramatičnemu društvu“. — Dokaz temu je blagajnik „Dramatičnega društva“ g. Fran Rozman kakor pravi. Zakaj „Narod“ vse to tajé?! Kar se tiče podpore „Glasbeni matici“, „Slovenski Narod“ celo sam pripoznava, da se je izplačala, ne da bi bilo zanjo pokritja, — pravi pa, da se je to zgodilo pomotoma (!) nekako v naglici (!). Žal nam je za gospoda deželnega glavarja, ki je bil toli nepreviden, da je dotično potnico na slepo podpisal. Po zagotovitvi „Slovenskega Naroda“ bo moral g. glavar globoko seči v svoj mošnjiček in ravno tista usoda čaka sedaj ostale gg. deželne odbornike, ki leto in dan brez vsakega pokritja v obliki brezplačne prepustitve lož izplačujejo — seveda samo nemškemu gledališču — vso podporo K 12 000.— Nam se gospodje smilijo, kajti njih mošnjički so res v strašni nevarnosti in to vendar niso mačkine solze. — „Narod“ je na gorenje očitane popolnoma obmolnil ter s tem sam pripoznal, da se ženira nečuvenga postopanja svojih varovancev. — Javen narodni škandal in sramota je, da dobiva nemško gledališko podjetje vsako leto svojo subvencijo izplačano, slovensko pa ne. — Pravično bi bilo, da bi se izkupila za lože deželnega gledališča razdelilo mej slovensko in nemško podjetje po enakih delih. — Žalostna resnica je pa, da participira nemško podjetje od izkupa za lože slovenskega deželnega gledališča z dvema tretjinama, slovensko pa le z eno samo tretjino. — Gospodje razpolagajo z deželnim denarjem — brez pokritja in vkljub izgovoru, da ni denarja. Tako na primer razpolagajo z izkupilom gledaliških lož na način, ki je slovenskemu kulturnemu zavodu naravnost v škodo — in to je, kar smo hoteli v prvi vrsti pibiti.

Splošna volilna pravica za dalmatinski deželni zbor.

Iz Zadra poročajo: Odsek za volilno reformo je sklenil predložiti deželnemu zboru zakonski načrt na podlagi splošne, tajne in direktne volilne pravice s zaščito manjšine. Zakonski načrt pride težko pred deželni zbor, ker je potrebna navzočnost treh četrtin poslancev. Italijanaši se bodo pa gotovo abstinirali.

Dr. Ivčević o vprašanju jugoslovenskega ministra.

Glede vprašanja jugoslovenskega ministra je državni poslanec in deželni glavar dalmatinski dr. Ivčević izjavil dopisniku hrvatskega dopisnega urada, da ne zna ničesar, kako so nastali glasovi o tem vprašanju, niti kako je prišlo do tega, da se raznaša njegovo ime kakor onega, ki bi imel biti pozvan na to mesto. Ako tudi pride do ustanovitve tega ministerstva, bo velika težava glede spopolnenja tega mesta, ker so jugoslovenski poslanci razdeljeni v dva kluba in zato se bo težko složiti radi osebe.

Dogodki na Ogrskem.

Nova stranka.

„Pester Lloyd“ javlja, da se je v ponedeljek vršila v Budimpešti konferenca obrtnikov, na kateri je bilo sklenjeno ustanoviti deželno obrtno stranko, ki bo, daleč od vseh političnih ciljev, skrbela samo za interese obrtnikov.

Dogodki na Hrvatskem.

Kandidatura Davida Starčevića.

Kakor javljajo iz Zagreba, je bila kandidatura gospičkega volilnega okraja ponudena Davidu Starčeviću, ki se pa brani isto vsprejeti ter se je tozadevno izjavil nastopno: „Moje ime, moja minolost in moje delovanje zahtevajo enoglasno izvolitev; volitev z dvemi, tremi glasovi večine bi moral odkloniti.“

Državne politične vesti.

Cesarske vaje prihodnje leto. Iz Zagreba poročajo, da se bodo cesarske vaje prihodnje leto vršile v Sirmiji med 7. zborom iz Temešvara in 13. zborom iz Zagreba. Glavni stan cesarjev bo v Rumi, v gradu grofa Pejačevića.

Pogajanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo. Glede sklepa nove trgovinske pogodbe, ki so imela pričeti prihodnji teden so odgodjena do časa, ko bo dokončana nagodba med obema državama monarhije.

Novi napadi grških band. Iz Soluna javljajo, da je neka grška banda pri Bratovici blizu Presbe napala in postrelila deset bolgarskih kmetov, ki so se vračali domov.

Pruski minister kraljeve hiše pl. Wede odstopi s 1. oktobrom t. l.

Madjarska pravoslavna cerkev. Iz Szegedina poročajo, da je bila teh dni tamkaj organizirana „madjarska pravoslavna občina“. Predsednikom je bil izvoljen zemljemerec Agenor Černojevič. Občina je dobila za duhovnika nekega Romuna; nameravajo zgraditi tudi madjarsko pravoslavno cerkev. Istotako nameravajo ustanoviti madjarsko pravoslavne občine v Budimpešti in v Temešvaru.

Srbski cerkveni kongres. — Škof Zmijanović je sklical za 30. t. m. v Karlovcu odbor srbskega narodnega cerkvenega kongresa.

Dnevne vesti.

Mestni svet tržaški je imel včeraj popoldne napovedano sejo. Po kratkem utemeljevanju je predložil svet. Depiera mestnemu svetu protest proti postopanju oblasti povodom zadnjih izgredov. Temu protestu se je pridružil v imenu slovenskih svetovalcev tudi dr. Slavik ter je posebno naglašal, kako je oblast prepovedala skupen miren odhod slovenskih društev od „Narodnega doma“ na Prosek in je na njegovo intervencijo, naj se dovoli ta odhod, dobil negativen odgovor in zagotovilo, da se za sedaj, dokler se duhovi ne pomirijo, ne bodo nobeni stranki dovoljevali javni nastopi. Ker pa je vzlic temu zagotovilu vlada dovolila socijalistični stranki demonstrativen obhod po mestu, se pridružuje predlaganemu protestu.

Zastopnik vlade, namestništveni svetovalec Lasciac, je sicer priznaval, da je bila policija obveščena o nameravani demonstraciji, a da je bila zagotovila, da se red ne bo kalil, in to tembolj, ker so prireditelji demonstracije izjavili, da namen iste je pomiriti duhove. (!!!)

Svet, Venezian pa je ob burnem pritrjevanju večine naglašal, kako mizerne so bile odredbe oblasti za varovanje reda.

Predlog svet. Depiera je bil vsprejet soglasno.

Profotizik Costantini je predložil v imenu delegacije znane predloge za posredovanje občine proti podražanju kruha. Pred prehodom v razpravo je priobčil župan po nullo tvrdke Quarantotto & C., ki je pripravljena v svojih 22 prodajalnicah mleka prodajati kruh iz moke št. 0 in 1 po 32 stot., in sicer 1000 kg na dan takoj, 2000 v teku enega meseca in 4000 kg v teku dveh mesecev. Ako bi cena moki poskočila, je tvrdka pripravljena podvreči se sklepu komisije za določanje cen kruhu. Tvrdka bi prevzela prodajo 1000 kg v mestni ubožnici spečenega kruha brez nikakega obremenjenja za občino. Obveza občine bi trajala v poskušnjo tri mesece. V odškodnino zahteva tvrdka prednost ob enakih pogojih za dobavljanje za bolnišnico in druge občinske zavode.

O tej ponudbi in o predlogih delegacije se je razvila daljša razprava in so bili končno vsprejeti toliko predlogi delegacije, kolikor tudi v principu ponudba tvrdke Quarantotto z nalogo delegaciji, da sestavi pogodbo z omenjeno tvrdko.

S tem je bila seja zaključena.

Neumljiva jeza na „Edinost“. Že dolgo se ni „Slov. Narod“ tako ježno razkorčil nad našim listom, kakor se je v svojem izdanju od minolega ponedeljka. Istotako pa nam že dolgo ni prišla „Narodova“ jeza nad glavo tako nepričakovano kakor to pot. Kaj smo storili, kaj smo zagrešili?! Prejeli smo iz Ljubljane od znane uvaževane osebe — a ne od kakega dijaka, kakor bi hotel zatrejvati „Slov. Narod“ — dopis, ki je ojstro kritikoval postopanje deželnega odbora kranjskega proti slovenskemu gledališču v Ljubljani. In to gledališče je prevažen kulturni zavod, katerega razvoj je velikega pomena za ves narod in ne le za Ljubljano. Menili smo torej, da je vzroka dovolj, da priobčimo ta dopis, a samo ob sebi umevno je, da s tem nismo prevzeli odgovornosti za dopisnikove navedbe, ampak jo mora nositi dopisnik sam. Kakov bi bil, za božjo voljo, list, dnevnik, ako bi prinašal le take stvari, o katerih resničnosti se je verilo uredništvo samo na svoje oči in na licu mesta?! Kako se more zahtevati od uredništva, naj bo ono samo „informirano“ o vsem, kar se godi širom sveta?! Kako bi izgledal n. pr. „Slovenski Narod“ ako ne bi prinašal tudi stvari, ki jih sam ne pozna in se marveč zanaša na svoje dopisnike in vnanje sodruidne?! „Slov. Narod“ nas označa kakor najslabše informiran list na vsem svetu, ker smo priobčili gori omenjeni dopis. Kako neveljavna je ta ob-

sodba „Slovenskega Naroda“, bi lahko dokazali mi z izgledi na telesu — „Slovenskega Naroda“. Glede važnih dogodkov v Trstu v zadnjih časih — od slavnosti „Ilirije“ pa do slavnosti „Hajdriha“ — se je pokazal „Slovenski Narod“ večinoma ali krivo, ali pa docela neinformiranega. Samo en izgled. Po slavnosti „Ilirije“, na kateri je sodelovalo tudi eno ugledno ljubljansko društvo, z bog česar je zadobil ta dogodek še posebno važnost tudi za širši slovenski svet, si je dal „Slov. Narod“ brzojaviti, da se je Italijanom posrečilo razbiti obhod. Da-si je bila trditve popolnoma neresnična in da-si je bilo to ob danem položaju voda na mlin naših sovražnikov, vendar ni prišlo nam na misel, da bi bili tako nizkotni in nizki, da bi se zaleteli radi tega v „Slov. Narod“, ker smo pripisovali krivdo le njemu, ki je odpisal brzojavko, ne pa uredništvu lista, ki ni moglo vedeti, kako se je stvar godila.

Na tako korektno in lojalno stališče naj bi se bil postavil tudi „Slovenski Narod“. Če to, kar je trdil naš dopisnik, odgovarja resnici, potem je postopanje dež. odbora — z ozirom na veliki kulturni pomen slov. gledališča — zaslužilo izrečeno grajo. Če pa ni odgovarjalo resnici, je bilo členom dež. odbora dano na svobodo pojasniti stvar in zavrtni trditve dopisnika „Edinosti“. Tudi mi bi jim bili drage volje odprli svoje predale. Čemu torej vsa jeza, čemu zasramovanje našega lista?! Ponavljamo: ozirom na veliko važnost stvari na jedni, in na pozicijo, ki jo zavzemlje naš dopisnik v slovenskem javnem življenju, na drugi strani, je sledilo naše uredništvo le zahtevi rodoljubja, da je priobčilo došli mu dopis o postopanju dež. odbora kranjskega nasproti slovenskemu gledališču v Ljubljani. Da-li so pa in v koliko so trditve v dopisu v soglasju z dejstvi, to je spor, ki naj ga izvojujeta dopisnik „Edinosti“ in „Slov. Narod“, oziroma člani deželnega odbora.

Z napadom in zasmehovanjem našega lista radi onega dopisa se je pa „Slovenski Narod“ zopet enkrat prav neumno zaletel.

Himen. G. dr. Josip Vladimir Ferjančič, okrajni komisar deželne vlade za Korosko, se je 17. t. m. poročil na Bledu z gospico Meto Finžgarjevo. Bilo srečno!

Izpraznjena mesta stavbinskih pomočnikov. Na c. k. poštne in brzojavne ravnateljstvu v Trstu je praznih več mest stavbenih pomočnikov.

Ozir se jemlje samo na one prosilce, ki so dovršili z dobrim vspehom solo za delovodje [obrtno šolo] stavbenobrtne ali pa mehanične (elektrotehnične) smeri. Prednost imajo oni prosilci ki so se že dlje časa vadili v kaki stavbeni obrti ali pa v kakem elektrotehničnem podjetju.

Stavbeni pomočniki prejemalej takoj po vstopu dnevniku 3 K — poleg drugih izrednih dohodkov.

Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili (o avstrijskem državljanstvu, starosti 16 do 35 let, fizični sposobnosti za državno službo, sposobnosti za poslovodjo itd.) se imajo vlagati do konca septembra t. l. na c. kr. poštne in brzojavne ravnateljstvu v Trstu, kjer se tudi dobivajo natančnejša pojasnila.

Afisijski podjetnik in tržaški Slovenci. Kolikor je nam znano, obstoji v Trstu le en zavod za prilepljanje plakatov. Ta urad ima v rokah udova pok. Caprina, oziroma njeni uradniki. Pokojni Giuseppe Caprin je bil med najradikalnejšimi tukajšnjimi italijanskimi prvaki, kar je razvidno iz tega, da so mu postavili spomenik v javnem vrtu in pa da so imenovali ulico, v kateri je imel svoje delavnice, na njegovo ime. Bil je, kar se razume, tudi naš neizprosn nasprotnik, a zavod za prilepljanje, kateremu je bil pokojnik lastnik, je bil nasproti nam poštenjši, nego je danes. Prej se je plačevalo od navadnih plakatov, po 12 stotink za tri dni in so te plakate razobešali, vsaj kolikor toliko tudi na glavnih ulicah. Sedaj se plačuje za male plakate 15 stotink po komadu za tri dni, razobešajo pa slovenske plakate le v kakih skritih kotih, ali jih celo niti ne prilepljajo. Tudi je slučajev, ko ti že drugi dan pokrijejo plakate, da-si so se obvezali pismeno pustiti jih tri dni nepokrite! Kakor se vidi, vlada v tem zavodu sedaj hujša mržnja do nas, kakor je vladala pod pokojnim Caprin-om!

Ker pa nismo mi voljni dati naše novce ljudem, ki nočejo spoštovati našega jezika in prejemalej to plačilo zato, da skrivajo naše oglase — bo dobro, ako si mi pomagamo na kak drugi način. Ker imamo mi vse polno društev bi morda zadostovalo, ko bi ta društva razobešala razne naše narodne plakate v svojih prostorih. Narodnih gostiln je tudi precej. Morda pa bi kedo drugi vedel za kako boljše sredstvo? Le novcev ne zamejavati!

Predsednik meksikanskega centralnega gozdne odbora inženir Miguel A. de Quevedo je v nedeljo dospel v Trst. Po nalogu meksikanske vlade potuje po Evropi, da proučava pogodovanje. V spremstvu deželnega gozdarskega nadzornika g. Pučiča in tukajšnjega meksikanskega konzula prof. Josėja Smerdou si je Quevedo ogledal tudi nasade na našem Krasu. V terek zvečer je odpotoval na Dunaj.

Z Reke smo prejeli: V soboto po noči je pela petnajstotica „Madjarov“ na Mlaku pri Reki svoje izzivalne himne. Stražar —

Hrvat — jih je dohitel in opozoril, naj mirujejo. Oni pa se niso menili za njegov opomin, marveč so ga hudo nalomili, da je obležal na mestu. Pozneje je našel stražarja, ležečega na tleh, neki železniški čuvaj ter prijavil dogodek. Stražarja so prenesli v bolnišnico. Ali mož je tako izdelan, da je malo nade, da bi ostal na življenju. Zločince so vjeli in spravili v zapore.

Čudež se je dogodil! Pišejo nam: Kakor trdi „Il Lavoratore“, so njega somišljeniki začeli s razbijanjem kavarne „Specchi“ šele potem, ko je nekdo vrgl iz kavarne ven — komad kruha? Prej da ni nihče niti mislil o kakem razbijanju, ki da je bilo le posledica omenjene provokacije. Mi nismo bili na glavnem trgu in nismo videli onega razbijanja. Takoj pa, ko smo čitali v gori imenovani listu o metanju kruha, se nam je zdelo, da je to le prazen izgovor. Recimo pa, da bi bil res kedo tako blazen in bi z metanjem kruha izzval tako veliko množico, vprašamo: kako je to, da je iz kruha takoj na licu mesta postalo kamenje?! Izgovori, da je bilo kamenje na trgu, ker ravno sedaj popravljajo tam tlak — je jalov, ker kamenje, ki se je našlo v razbiti kavarni, ni bilo slično onemu na trgu (bilo je povsem različno od onega, ki se rabi na tlaku). Preostaja samo še „možnost“ da se je dogodil čudež in da se je kruh izpremenil v — kamen — ali pa so sodrugi namenoma prinesli kamenje na trg!

Nekoliko pojasnila. Prejeli smo iz krogov „Narodne delavske organizacije“: Ker se od socijal-demokratov in njih voditeljev izrabljajo v lastne strankarske namene slučaji, ko tudi — po njihovi trditvi — slovenski kapitalisti dajajo delo regnicolom, moram tu pojasniti to vprašanje. Bilo je slučajev, ko ni bilo možno na nikak način dobiti naših domačih delavcev in so naši narodni podjetniki morali najeti tujce. Jaz sam sem šel k dotičnim našincem in sem jim očitno tako nerodoljubno počel. Dotičniki so me pooblastili, naj jim preskrbim domačih delavcev, ki jih oni radi takoj vzamejo na delo. Šel sem in se potrudil, da bi našel delalnelnih našincev, a ker jih slučajno tedaj ni bilo, moral sem priznati, da je postopanje napadenih podjetnikov popolnoma opravičeno.

Mi narodni delavci pa tudi ne izključujemo najemanja tujih delavskih moči, ampak zahtevamo le to, naj se najprej preskrbi delo domačinom in ko bi teh ne bilo dovolj, naj se jemljejo na delo tudi regnicoli ali druge potrebne delavske moči.

Toliko v pojasnilo onim, ki vedno jašejo nad našimi „kapitalisti“ (brez kapitala!!!) Kar se pa tiče očitaj, češ, da smo v naši delavski organizaciji le nekatere moralne propalice, izjavljam, da imamo v svoji sredi res veliko število bivših — rudečkarjev, med katere spadam tudi jaz! Te propalice pa so, kolikor jih jaz poznam, sami pridni delavci, ki si v potu obraza služijo vsakdanji kruh. Propalice in narodne odpadnike pa je iskati v bližini mestne bolnišnice in ne med nami!

Zažiganje umetelnih ognjev. Prihodnjo nedeljo dne 22. t. m. se bo pirotehnik Guerrucci iz Florence na zemljišču ex Wildi v Rocolu produciral z zažiganjem umetelnih ognjev.

Poroke, rojstva in smrti. Od 8. do 14. t. m. se je v tržaški občini poročilo 41 parov. Rodilo se je 105 otrok, to je 51 moških in 54 ženskih; od teh 17 nezakonskih. Umrla je 83 oseb, in sicer 49 moških in 34 ženskih; od teh 35 izpod enega leta.

Tržaški pipčarji v Sežani! V nedeljo dne 22. septembra priredi kakor že javljeno tamburaški odsek „Kola“ svojo veliko veselico v novi dvorani g. Guštin-a v Sežani. Med raznimi drugimi bratskimi društvami, ki so se priglasili svoje sodelovanje na tej veselici, so se prijavi tudi tržaški „narodni pipčarji“ s svojo... Proizvajali se bodo krasni ženski dvospevi s spremljevanjem tamburaškega zbora, med temi tudi ženski dvospev „pri belem konjičku“. Naša „Lipa“ bo pa zopet nastopila s svojimi močnim moškim zborom, ter bo proizvajala krasno F. S. Vilharjevo „Hrvatsko davorijo“, s spremljevanjem tamb. zbora. Pričakovati je obilne vdeležbe ne samo od strani vrlih Sežancev, ampak tudi iz ostalega bližnjega Krasa.

Torej na veselo svidenje v nedeljo dne 22. septembra v Sežani!

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Tatica. Gospod Josip Bisinger, stanujoči v ulici Zovenzoni št. 3, je prijavil včeraj predpoludne na policiji sledeči dogodek: Služkinja Eliza Z. je bila pred šestimi meseci v službi pri njem. Pred dvema mesecema je bila šla njegova soproga na letovišče. In Eliza, ki je bila v posesti ključev stanovanja, je vporabila to priliko v to, da je šla v njegovo stanovanje in tam vkradla iz raznih omar skupno za 800 kron perila.

Za 5 kron smokev je 16 letni brezposelni dninar Fr. C skupaj z nekim neznanim uzmovičem vkradel tvrdki Fratelli di Lennarde v ulici Gioachino Rossini št. 2. Bil je aretovan na trgu pri rudečem mostu, dočim je njegov tovariš pobegnil.

Radi nasilstva. 29 letni dninar Angelj Sch., ki prenočuje na ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gozzi, je bil predmno noč aretovan pri skladišču Syllou, in sicer zato, ker je dne 5. t. m. z nekim Arrigom G. in Jurjem J., ki sta bila aretovana

je prej, in še z družimi neznanimi individui hotel po sili v neko krčmo v ulici di Crosada...

Osumljen tatvine. Mornar Ive G., v službi pri tvrdki Facanoni & C., je bil aretovan...

Poskus samomora. 22 letna Ivanka R., stanujoča v ulici dei Cavazzeni, je včeraj...

Tatvina z vlomom. Predminolo noč neznan tatovi preko dvorišča hiše št. 2. v ulici Risorta vlomili v zalogo vina Marije...

Neznan tat je vkradel Mariji Vadišič iz stanovanja v ulici del Volto št. 2 — in sicer dne 15. t. m. — 30 kron denarja. Marija Vadišič je še le včeraj konstatovala, da je denar vkraden. Prijavila je to policiji.

Smešnica. Na Corsu. Mlad gospod (silno namno-zaljubljen, gospodični): "Ah, vi ste pravi angelj!" — Gospodična: "Nemogoče, ker do angeljev vendar ne morejo priti — osli!"

Koledar in vreme. Danes: Januvarij, škof; Vitodrag; Smiljka. — Jutri: Evstahij, mučenec; Radobul; Prija. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 22° Celsius. Vreme včeraj: jasno, veter.

Zasedanje porotnega sodišča. Radi zločina zavratnega umora.

Včeraj je začela razprava proti 34-letnemu težaku Evgenu Cettin, ki je obdolžen, da je zvečer dne 17. julija t. l. na istrski cesti na zavraten način umoril težaka Ferdinanda Zappettini. Laški težaki pri sv. Jakobu so namreč razdeljeni v dve stranki: liberalne nacionale in socialiste. Zappettini je bil liberal, a Cettin je socialist. Razmerje med tema dvema strankama se je bilo zelo poostroilo po zadnjih državnozborskih volitvah. Težaki, pripadajoči socialistični stranki so posebno grdo gledali Zappettinija. Nekaj dni pred umorom sta bila dva socialista tepena takozvani krčmi "De Nonzolo" na istrski cesti, v kateri krčmi so se navadno zbirali težaki liberalne stranke, dočim so se socialisti zbirali v krčmi Cavalich, ki je malo dalje na isti cesti. Dne 17. julija malo po 9. uri zvečer je šel Zappettini z dvema tovarišema — prišli so bili vsi trije iz krčme "de Nonzolo" — mimo Cavaliccheve krčme. Pred to krčmo je pa sedela desetorica težakov socialistov. Zappettini je šel kakih 10 korakov za svojima tovarišema. Prišedši mimo Cavaliccheve krčme se mu je pridružil Cettin in d'ema svojima tovarišema. Zappettini in Cettin sta začela čisto miren pogovor in sta se nekaj časa razgovarjala popolnoma mirno. Kar hkratu je pa Cettin potegnil izpod jopiča dolg nož — rezilo noža je dolgo 28 cm in široko 3 cm — in z istim zabol Zappettinija v trebuh. Zaboden v trebuh, je nož prebodel Zappettinija skozi in skozi, tako, da mu je prišel ven na hrbtu. Svedea je Zappettini malo za tem izdahnul. Cettin je bil še isti večer aretovan. Zvedelo se je pa, da je oni dolg nož kupil ravno istega dne, in da se je proti več osebam istega dne in dan prej ozrazil, da mora nekoga umoriti.

Razpravi predseduje višesodni svetnik Pedezolli; votanta sta sodni svetnik Minio in s. in tajnik Parisini. Državno pravdnništvo zastopa namestnik državnega pravdnništva dr. Berzid. Toženca brani odvetnik dr. Puecher, a družino umorjenega kakor zasebno stranko zastopa dr. Robba. Razpravi prisostvujeta tudi zdravniška izvedenca psihijatra dr. Xydias in dr. Vraghizzan, da eventuelno podata svoje mnenje o dušnem stanju toženca v hipu, ko je izvršil zločin.

Na včerajšnji razpravi je toženec priznal, da je zabodel z nožem Zappettinija, a dejal je, da je to storil, ker je bil Zappettini segel v žep po nož. Dejal je, da sta se bila s Zappettinijem sporekla, a Zappettini da je hotel njega z nožem. Vsed tega je on, da bi se obranil, zabol Zappettinija. A da ga ni nameraval umoriti.

Jutri prinesemo izjave raznih prič.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo "Kolo" naznanja, da bo prihodnja pevska vaja za mešan zbor v soboto zvečer ob navadni uri.

Tamburaški odsek pa bo imel svojo vajo jutri v petek ob 8. uri zvečer (namesto v soboto). Toliko na znanje gg pevcem in tamburašem.

Darovi.

V počestčenje spomina pok. dra. Simonea Pertota tržaški možki podružnici družbe sv. Cirila in Metodija poslal neimenovan iz Gorice K 20.

"Novo konsumo društvo" v Barkovljah je določilo 40 kron v podporo "Barkovljanskemu pevskemu zboru" mesto venca na krsto pokojnemu dr. Simonu Pertotu.

Vesti iz Goriške.

Preosnova deželne kmetijske šole v Gorici. Razmere na deželni kmetijski šoli, katere ne odgovarjajo kmetijskim potrebščinam naše dežele, prisilile so deželni odbor, da je predlagal deželnemu zastopu premembo učnega načrta.

Dotični pravilnik je sprejel deželni zbor v svoji seji z dne 16. marcija tek leta.

Novi učni načrt stremi za tem, da bi deželna kmetijska šola razširjala potom rednih zimskih in posebnih tečajev kmetijski pouk v posameznih panogah kmetijstva v vseh letnih časih, in potom kmetijskih predavanj v posameznih občinah dežele.

Redni zimski tečaji [po številu dva] se prirede v onem letnem času, ko mirujejo kmetijska dela, to je od 1. novembra do 31. marcija in se razdele tako, da bo imel vsak oddelek šole po dva učna razreda.

Te tečaje morejo obiskovati poljedelci in sinovi ubožnih starišev, kateri so pristojni v deželo goriško-gradiščansko in so dovršili šestnajsto leto starosti in dokažejo pri sprejemnem izpitu, da posedujejo zadostno pripravljeno elementarno znanje.

V posebne tečaje, ki se prirede po potrebi, se sprejmejo vse tiste osebe, katere žive v vedni stiki s poljedelci in imajo torej priliko razširjati kmetijski pouk med ljudstvom, ter morejo vzbujati v mladeničih ljubezen do kmetije in vzpodbujati kmetijske delavce, da praktično uporabljajo temeljna načela racionalnega kmetijstva.

Ker pa kmet ne posluša rad teoretičnega pouka, sprejel je deželni odbor v učni načrt tudi poskusna polja, katera se dodajo obema oddelkoma kmetijskih šol: slična poskusna polja se ustanove tudi v posameznih okrajih dežele.

V štatut se je sprejelo tudi določilo, da se ima po možnosti ustanoviti na šoli za potrebe praktičnega pouka tudi manjši kmetijsko-obrtniški obrat.

Poskusna polja, katera se obdelujejo krajevnim razmeram primerno, prepričajo kmeta bolj, nego vse teoretično dokazovanje, da mora opustiti predsodke in dosedanje tradicijonalno prakso; ista bodo služila v to, da se izvrše poskusi v raznih kmetijskih panogah. Poljedelci se bodo učili uporabljati umetna gnojila, seznanjali se bodo z raznimi načini sejanja, pričevali se bodo modernemu obdelovanju zemlje itd.

Z ustanovitvijo kmetijskega pouka, ki se omejuje na to, česar je treba, da si poljedelec strokovno popolni svoja znanja, nadalje s prirejanjem predavanj in z ustanovitvijo poskusnih polj, napravi se iz poljedelca vestnega sodelovalca pri akciji v izboljšanju kmetijstva v naši deželi.

Za tem ciljem je stremil deželni odbor, ko je predlagal preosnovo deželne kmetijske šole. Po "Samoupravi".

Razpis natečaja. V zaporih c. kr. okrožnega sodišča v Gorici se odda mesto jetniške paznice.

Vesti iz Istre.

Samomor deželnega poslanca. V nekem gozdu blizu Višnjana so našli pred večeršnjem truplo istrskega italijanskega deželnega poslanca in bivšega poreškega župana dr. Canciani-ja. Canciani si je sam vzel življenje.

Vesti iz Kranjske.

Podaljšanje poslovne dobe poletnega poštnega in brzojavnega urada Sv. Janez pri Bohinjskem jezeru. Poslovna doba poletnega poštnega in brzojavnega urada Sv. Janez pri Bohinjskem jezeru podaljšala se je na čas od 16. maja do 15. oktobra vsacega leta.

Češki letoviščarji med Slovenci. Iz Gorenjske nam poročajo: Nastopili so hladni jesenski dnevi in letoviščarji so vsled tega večinoma že zapustili divno našo gorenjsko stran. Vkljub ne posebno ugodnemu vremenu se je število letoviščarjev letos prav izdatno pomnožilo. Zlasti Čehov prihaja vedno več na Gorenjsko, kar nas mora posebno veseliti, ker ž njimi prihaja nov duh narodne zavednosti in narodnega ponosa v te nemškemu navala zelo izpostavljene kraje. Ta čim dalje mnogobrojnejši stik slovenskega in češkega življa bo gotovo tudi na politične razmere blagodejno uplival.

Poučno potovanje na Češko. Kmetijska družba kranjska priredi prihodnje leto povodom kmetijske razstave v Pragi kmetijsko poučno potovanje na Češko.

Iz občinskega sveta ljubljanskega. Iz Ljubljane se nam poroča: Po dvomesečnih počitnicah je imel občinski svet v torek zvečer zonet redno mesečno sejo, v kateri je župan Hribar naznanil, da je mnogoletni in zaslužni občinski svetnik ravnatelj Šubic odložil svoj mandat, ker se je zaradi znane Profitove afere v nekem delu slovenskega časopisja proti njemu uprizorila osebna gonja, o kateri sumi g. Šubic, da je potekla iz srede njegovih klubovih tovarišev. Župan je izrazil svoje prepričanje, da je to mnenje napačno ter prosil občinski svet pooblastila, da bi smel ravnatelju Šubicu izreči zaupanje občinskega sveta ter ga naprositi, da umakne svojo odpoved. Županov predlog je bil z vsemi proti enemu glasom sprejet; le obč. svet. Prosenc je iz formalnih razlogov glasoval proti predlogu. V posebnem nujnem predlogu je potem dr. Triller naglašal da se je na letošnjem občnem zboru Ciril-Methodove družbe zgodila radikalna prememba, ki bo

ZAHVALA. Premnogim, ki so skušali lajšati našo težko bol s tem, da so prihтели od blizu in daleč, da izkažejo zadnjo čast spominu našega nepozabnega očeta Dr. Simona Pertot izrekamo tem potom našo najsrčnejo zahvalo. Posebej štejemo si v dolžnost, da izrazimo svojo hvaležnost ravnateljstvu Assicurazioni Generali, zastopnikom zdravništva in uradov, gospodoma pro-sektorju dr. E. FERRARI in poslancu IVANU GORIUPU za nagrobna govora, velečastitemu svečenstvu ter onim zvestim prijateljem, ki so po težki poti na lastnih ramenih želeli prenesti zemске ostanke našega rajnega k večnemu počitku ter barkovljanskim pevcem za ganljive nagrobnice. ŽALUJOČA OBITELJ.

Pivarna „Gordon“ TRST, ulica Barriera vecchia 2. Edini lokal v Trstu, kjer se more piti in jesti po nizki ceni. Cene jedilom: Muzla jedila: Prikuha na željo: zelve, krompir, žito na kisto 5 nvc. Attilio Signori lastnik.

Tovarna pohištva Aleksand. Levi Minzi ulica della Tesa št. 46. ZALOGA: Piazza Rosario št. 1. Katalogi načrti in proračuni NA ZAHTEVO.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi Kollar & Breitner. Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd. Grossol za sedaj priznano kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaličnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem laminu. Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolsla olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše snamke (registrirane) mast za wagone, mast-vaselina za kože, mast za erojke, voščilo za čevlje itd. Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

Prvi valjčni mlin Josefa Krausa sinovi. Delniška družba v Osjeku. Glavno zastopstvo za Trst, okolico, Istro, Goriško in Dalmacljo. Friderik Schwarz, Trst ulica Valdirivo št. 3. TELEFON 945.

Serravallo-vo železnato kina vino za bolehe otroke in rekonvalescente. Provroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem. Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti. Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 5000 zdravniškimi spričevali. I. SERRAVALLO TRST.

HOTEL BALKAN 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopeli Počtaj & Kugi HOTEL BALKAN

gotovo blagodejno uplivala na nadaljni razvoj družbe, ki pa utegne imeti za enkrat nepovoljne denarne posledice za družbo. Zato pa je treba da vsi slovenski faktorji v polni meri store svojo narodno dolžnost ter priskočijo družbi na pomoč, zlasti pa je to dolžnost središča Slovenije, bele Ljubljane. Po nasvetu dr. Trillerja se je mestni magistrat pozval, da za Cirilil-Metodovo družbo za leto 1908. postavi zvišan prispevek v proračun. Nasvet je našel glasen odmev ter je bil soglasno vsprejet. Deželno predsedništvo, ki dosledno prezira slovenski značaj Ljubljane, je dobilo primerno lekcijo. Z nemškimi dopisom je deželni predsednik kot načelnik komisije za osuševanje ljubljanskega barja pozval mestno občino, naj izvoli svojega zastopnika v nadzorovalni tehnični komite.

Občinski svet je nemški dopis zavrnil ter zahteval, naj se slovenski značaj Ljubljane primerno upoštevajo v prihodnje mestni občini dopisuje v slovenskem jeziku. Koncem seje, v kateri so se sicer večinoma reševali razni računski zaključki, je obč. svet, dr. Triller izrazil željo, naj bi župan preklical svojedobno prepoved, da se učenci iz Novega Udmata in Zelene jame ne smejo sprejemati v I. mestno deško šolo, ker se je sicer bati, da se ustanovi tamkaj šulferajnska nemška šola. Župan je izjavil, da je v tej zadevi že primerno ukrenil.

Mleko nameravajo podražiti mlekarice v Ljubljani od 16 na 20 st. liter. Temu je kriv velik izvoz v Trst in v druge kraje.

Oče in hči ponesrečila na enem in istem mestu. Dne 14. avgusta se je ubila na Veliki planini v Kamniških planinah hči posestnika Ivana Krta iz Tunjic, ko je iskala planinke. Dne 14. septembra, torej ravno mesec pozneje je na ravno istem mestu zadela kap njenega očeta, ki je v ponedeljek umrl. Bil je star 76 let.

Vesti iz Stajerske.

V zaspanosti je padel z okna in se ubil v Ptuj pijonir K. Werschnigg, doma iz Koroške.

Ker je ubil lastnega brata je mari-borsko porotno sodišče obsodilo 23-letnega tesarja Petra Schauerla v šestletno težko ječo.

Razne vesti.

Nova antisemitska zveza. V Petrogradu se je ustanovila nova antisemitska liga, kateri bo naloga ubijati Žide v Rusiji vsakokrat, ko bo izvršen kak nov atentat na carja ali ministerskega predsednika Stolipina.

Ruski veliki knez Vladimir, ki se muči sedaj v Bolgariji, pride te dni s svojo rodbino na Dunaj; dne 8. oktobra obišče pa romunski dvor v Bukarešti.

Žrtve revolucije. Petrograjski list „Slovo“ je obelodanil zanimivo statistiko. Po isti iznaša število od razpusta druge dume vmorjenih, ubitih in ranjenih nič manje nego 44.000. Koliko ljudi je palo kakor žrtev od krvave nedelje 22. januarja 1905 do danes, ni možno preračunati.

Dalmatinckemu namestniku Nardelli-ju, ki biva sedaj na Dunaju, se je zdravje nekoliko zboljšalo.

Banda brigantov na ruskem parniku. Iz Petrograda poročajo, da je bila v Črnem morju na parniku „Aleksij“ aretovana banda 20 brigantov, preoblečenih v častnike in vojake. Zdi se, da so nameravali oropati potnike in parnik.

Legar v Debrecinu. V zadnjem času je obolelo v Debrecinu (Ogrska) mnogo oseb za legarjem. Povprečno se je v zadnjih dneh beležilo po 18 slučajev na dan, od katerih sta bila dva smrtna. V vojaški bolnišnici je obolelo za legarjem mnogo vojakov.

Smrtna obsodba. V Brnu je bil v ponedeljek od porotnega sodišča enoglasno obsojen na smrt Ivan Pokorny, ki je vmoril in oropal svojo staro mater.

Ustrelil se je v Madridu karlistični general markiz Valle Cercato, krilni pobočnik pretendentata don Carlosa.

Eksplodija v tovarni za umetne ognje Iz Rima poročajo: V tovarni za umetne ognje Stachini v Bagnu se je pripetila v ponedeljek silna eksplozija. Tri osebe so bile ubite, štiri pa ranjene.

Poštna hranilnica. Praga dobi pod-ravnateljstvo poštne hranilnice.

Tekma zrakoplovov. Iz Pariza poročajo: Tu so priredili tekmo zrakoplovov. Zmagal je nemški zrakoplov, ki je letel 1000 km daleč na Špansko.

Umrl je v Feldkirchenu na Predarelskem generalni vikar za Predarelsko, posvečeni škof dr. Ivan Zobl, v starosti 85 let.

Na smrtni postelji se poročil. V Mitrovici na Hrvatskem je naglo obolel odvetniški koncipijent dr. Toša Sečerković, star 29 let. Zastrupila se mu je kri. K smrtni postelji je pribitela njegova zaročnica, profesorjeva hči Milena Celap iz Vinkovcev, s katero bi se imel v par dneh poročiti. Poročila se je z dr. Sečerkovićem na smrtni postelji ter je v par urah po poroki postala udova. Dr. Sečerković je umrl na dan, ki ga je še zdrav dolotil za svojo poroko.

Vas zgorela vsled eksplozije v rudniku. Iz Tokija poročajo od 17. t. m.

V rudnikih v Kosakabe je predpoludne izbruhnil požar, ki se je razširil na vas in uničil 200 hiš. Pri poskusu, da bi se rešilo rudnik, je počil rezervoar za vodo, ki se je razlila po vasi. Ponesrečilo je trideset oseb, med temi mnogo žensk in otrok.

Lesena cerkev. Velika cerkev baptistov v Sveti gori, Kalifornija, narejena je vsa iz enega drevesa. Cerkev je 70 čevljev visoka, v njej je prostora za 500 ljudi, ima sobe za pastorka, dvorano za propovedi, vežo, sobico za toaleta itd. In vendar niso porabili še vsega drevesa.

Največa ladija na svetu. Angleži gledajo že več let zavistno na Nemčijo, ker je ta prevzela prvenstvo v vožnji čez ocean.

Da bi prekosili nemški rekord v hitri vožnji v Ameriko, je dala „Cunard Linie“ graditi dva orjaka, ki bosta največa parnika na svetu.

Imenujeta se „Mauretania“ in „Lusitania“ in bosta plula s turbinami med Liverpoolom in New-Jorkom.

„Lusitania“ je že dodelana in je 7. t. m. že odplula v New-Jork.

Ta parnik je dolg 238.26 m, širok 26.82 m, skladišča so 18.40 m globoka. Ladija je 10.20 m pod vodo, pri čemer nosi 32500 brutto-ton: Displacementa ima 38000 ton. Kotlov ima 25 s 192 pečmi, ki imajo 14864 m² ognjene površine.

Stroj ima razvijati do 70.000 HP. Ladija ima 4 vijake in pluje 29 milj na uro. Na poskusnih vožnjah je dosegla ladija maksimalno brzino 26 milj.

Ves svet stoji pod vtisom tega rekorda, ki so ga dosegli Angleži s turbinami, ki so iznajdba zadnjih let, saj je znano, da se jih Nemci ne upajo še uporabljati pri svoji trgovinski mornarici.

Na tem kolosu potuje lahko 540 potnikov I. razreda, 460 potnikov II. razreda, 1200 potnikov III. razreda, ki spe v ločenih kabinah največ po osem v eni.

Posadke je 827 mož. Za vse tri razrede ima ladija jedilne, kadilne salone in posebne salone za dame.

Dalje so na ladiji pisalne, družabne sobe,

biblioteka, kavarne, bolnišnice, toaletne-kopalne in druge sobe. Turbine so sistema Parsons in vijaki imajo po 5'2 metrov premera. „Nauticus“.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Na prodaj je 7 letnikov „Ljublj. Zvona“ pod ugodnimi pogoji. Via San Nicoló 4, III. — Trific. 1171

Takoj se odda stanovanje (tri sobe, kuhinja) 240 glid Ulica Toricelli 4, II. n. Več pove gosp. Petijević, ulica Campanile 12. 1170

Majcen Miloš Trst, ulica Ferriera št. 30. Priporoča slav. občinstvu svojo mizarško delavnico. 878

Sodi vsake vsebine novi in rabljeni, se prodajajo v ulici Sanità 18. 1126

V Barkovljah se odda v najem hišica z hramom in vrtom. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1122

Služkinja 28—35 let stara da ljubi deco, z dobrimi spričevali, se sprejme v dobro slovensko družino. Naslov daje „Edinost“. 1122

Vinske stiskalnice in plugi se najdejo pri ŽIVIC i drugi Trst, Trgovinska ulica 2. 1151

Informacije za nakup grozda I. vrste ali vin, daje:
P. TUJAK, TRST
ulica San Francesco d'Assisi 64

DROGERIJA Josip Zigon ul. Cassini
Filijalka na Proseku št. 140

Izbor drog, barv, špičev, pekost parfumov, ša. mila. — Zaloga mineralne vode, roka za parkete, na mrislo pripravljeno sirupa tamarinde, malinovec itd. itd. 1150

UBIRALEC in popravljatelj glasovirjev se priporoča slavnemu občinstvu — Andrej Pečar, ulica Dante Alighieri 3. 1100

Za vsakovrstne naročbe mineralnih vod, obrnite se na centralno zalogo vseh naravnih mineralnih vod
Angelo Devetak — Trst
ulica Acquedotto 22. — Tel. 1484

SLIKAR - DEKORATER
Giuseppe de Franceschi
Trst, ulica Boschetto št. 6
izvršuje vsakojako slikanje sob v različnem modernem skladu
Tapeciranje s papirjem.
DELO DOVRŠNO. CENE ZMERNE.

BOGOMIL PINO
bivši urar v Sežani
ima svojo novo
prodajalnico ur
v TRSTU
ulica Vincenzo Bellini št. 11
nasproti cerkve sv. Antona novega

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

Odlikovana tovarna glasovirjev

E. Warbinek

Trst, Piazza Carlo Goldoni 12.
(vogel Corso - Via Nuova)
Specijaliteta pianinov, glasovirjev svetovnih tvrdk Steinway & Sons v New-Yorku, Schweighofer itd.
Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji
Isposejuje. — Menjuje. — Daje na obroke.
Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel na novo preurejeno

pekarno
ulica Sette Fontane št. 1
v kateri se dobi
svež kruh 3-krat na dan
sladčice in razna vina v buteljkah.
Sprejme se domači kruh v pečivo.
Za obilen obisk se priporoča
ANTON PAHOR.

ANTON SKERL
mehanik, zaprisožen zvezenceo.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljub in prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah
TELEFON št. 1734.

F. Pertot urar
Trst, ulica Poste Nuove 9
Žepne ure najboljših tovarn
Najnovejše stenske ure. Izbor ur za birmo adarila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

OBISČITE!!

Velika zaloga čevljev

Luigi Voltan TRST, ulica Barriera vecchia 33

Največa trpežnost in eleganca.
CENE ZMERNE.
Cene določene, da se ni bati konkurence.

Goriimenovana tvrdka izdelava vsaki dan
500 parov čevljev
katere prodaja v svojih prodajalnicah. To je jasen dokaz, kako so cenjeni ti izdelki.

Delo popravljivo!
Izvršuje se popraviljanja.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKKE ZADRUGE
v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)
PALAČA MARENZI
TELEFON N. 1631

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

Patent Eternitov Škrilj Hatschek Asbestov Cementni Škrilj

je najboljši materijal za pokritje hišnih streh, dvoreev in tovarn. Pošiljajo se povsod lastni delavei, da potrebno delo točno dovršijo. Pripravni materijal za zavarovanje zida proti mokroti. ZALOGE V VSEH GLAVNIH MESTIH.

Vprašajte vzorce in kataloge v

Portlandcementnih tvornic Dovje (Lengenfeld) Trst, Scala Belvedere št. 1, Zefefon 1057